

Слика/Slika/Picture 1

"КОПЕР" фабрика за апарати за домаќинство
"KOPER" fabrika kućanskih aparata
"KOPER" factory for production of households appliances

Купон/Купон/Coupon

1. ПРОИЗВОД/PROIZVOD/PRODUCT _____
2. ДАТУМ НА ПРОДАЖБА
DATUM PRODAJE
DATE OF PRODUCTION _____
3. ЖИГ И ПОТПИС НА ПРОДАВАЧОТ
ŽIG I POTPIS PRODAVAČA
SEAL AND SIGNATURE OF THE SALESPERSON _____
4. СЕРИСКИ БРОЈ НА УРЕДОТ
SERISKI BROJ UREĐAJA
SERIAL NUMBER OF PRODUCT _____

1. ПРОИЗВОД/PROIZVOD/PRODUCT _____
2. ДАТУМ НА ПРОДАЖБА
DATUM PRODAJE
DATE OF PRODUCTION _____
3. ЖИГ И ПОТПИС НА ПРОДАВАЧОТ
ŽIG I POTPIS PRODAVAČA
SEAL AND SIGNATURE OF THE SALESPERSON _____
4. СЕРИСКИ БРОЈ НА УРЕДОТ
SERISKI BROJ UREĐAJA
SERIAL NUMBER OF PRODUCT _____

1. ПРОИЗВОД/PROIZVOD/PRODUCT _____
2. ДАТУМ НА ПРОДАЖБА
DATUM PRODAJE
DATE OF PRODUCTION _____
3. ЖИГ И ПОТПИС НА ПРОДАВАЧОТ
ŽIG I POTPIS PRODAVAČA
SEAL AND SIGNATURE OF THE SALESPERSON _____
4. СЕРИСКИ БРОЈ НА УРЕДОТ
SERISKI BROJ UREĐAJA
SERIAL NUMBER OF PRODUCT _____

MK

SR

EN

УПАТСТВО ЗА УПОТРЕБА НА КАМИНИТЕ И ШПОРЕТИТЕ

UPUTSTVO ZA UPOTREBU KAMINA I ŠTEDNJAKA NA KRUTO GORIVO

USER MANUAL FOR FIREPLACES AND MULTIPURPOSE WOOD STOVE

Модел/Model/Type:

Household appliances production company
s. Krivolak p.f 77 1440 Negotino, Macedonia
tel/tel +38943368501; +38943368703 , fax/faks: +38943368616
e-mail: koper@t-home.mk ; http: www.koper.com.mk

ВНИМАНИЕ

НЕМОЈТЕ ДА ГО ФРЛАТЕ ОВА УПАТСТВО

- Важни информации за ракување и оперирање се вклучени
- Прочитајте, разберете и следете ги тие информации за безбедна инсталација и оперирање
- Не го фрлајте заради идна потреба и користење на информации

ВНИМАНИЕ

Ако информациите во овие инструкции не се почитуваат, може да дојде до пожар кој може да предизвика штета, повреди или смрт.

- Немојте да складирате или користите бензин или други запаливи испарливи флуиди во близина на овој уред.
- Не го прегревајте уредот - ако уредот или димоводните цевки се усвитат вие ги прегревате. Во тој случај ќе биде поништена гаранцијата.
- Придржувајте се и почитувајте ги сите барања за безбедност како што е наведено. Непочитување на препораките за безбедност може да доведе до пожар.
- Сервис на овој уред може да изврши само квалификувано лице.

ВНИМАНИЕ

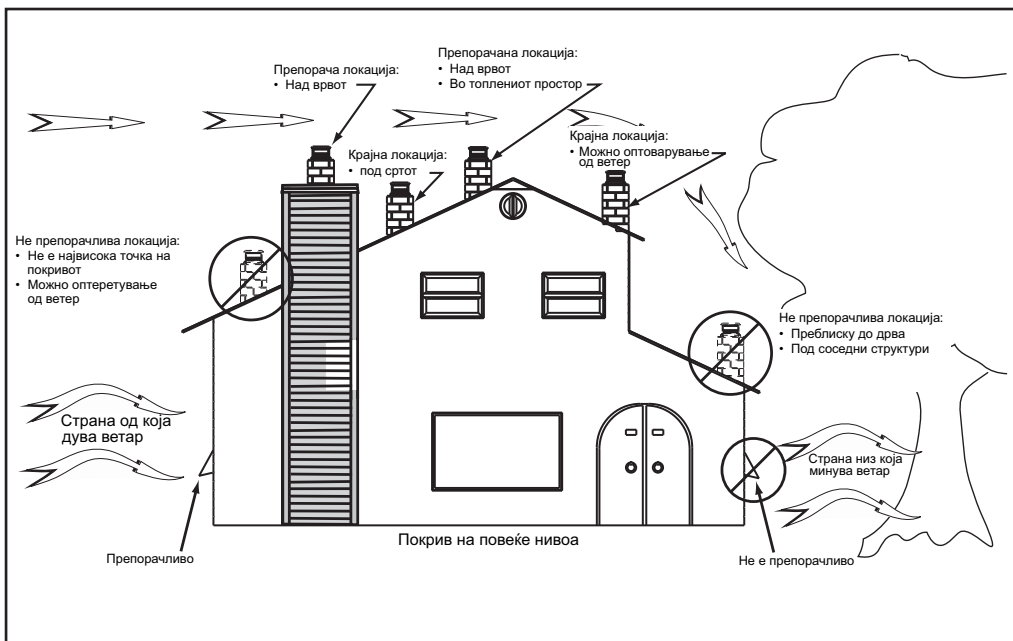

ЖЕШКИ ПОВРШНИ!

Стаклото и другите површини се жешки во текот на работата на уредот

Жешкото стакло може да предизвика изгореници

- Не го допирајте стаклото додека не се излади
  - НИКОГАШ не дозволувајте деца да го допираат стаклото
  - Држете ги децата настрана од каминот
  - **НАДГЛЕДУВАЈТЕ** внимателно деца кои се наоѓаат во иста просторија со каминот
  - Предупредете деца и возрасни за опасноста од високи температури
- Високите температури може да запалат облека или други запаливи материјали.**
- Облеката, мебелот, завесите и други запаливи материјали држете ги далеку од каминот

МОДЕЛ/MODEL	Димензии/ Dimenzije/ Dimensions/ ШxДxВ/ ŠxDxV /WxDxH (mm)	Тежина/ Težina/ Weight (kg)	Топлотна моќ/Toplotna moć/Heating power (kW)			Капацитет на греење/kapacitet na greenje/capacity of heating (m3)	
			Котел/ kotao/ boiler	Конвекција/ Konvekcija/ Convection	Вкупно/ Ukupno/ Total	Котел/ kotao/ boiler	Конвекција/ Konvekcija/ Convection
EN 13240							
Visio BF	600x600x1650	215	/	12	12	/	162
Visio F	530x670x1050	128	/	11	11	/	150
Tara SK	500x500x1250	116	/	9	9	/	122
Tara SO	600x550x1200	120	/	10,5	10,5	/	142
Tara S	650x510x920	117	/	10	10	/	135
Tara SF	650x535x950	118,5	/	11	11	/	150
Tara SKF	500x600x1250	125	/	10	10	/	135
Forte SE	540x500x980	138	/	12	12	/	162
Bell	600x470x1100	115	/	9	9	/	122
Corner	720x560x810	96	/	12	12	/	162
Orion S	515x475x895	105	/	11	11	/	150
Forte S	500x470x850	90	/	7,5	7,5	/	100
Forte	495x505x845	96	/	8	8	/	108
Magnum	495x470x850	90	/	8	8	/	108
Odin	475x610x640	85,5	/	13	13	/	176
Tara	470x495x780	71	/	7	7	/	95
Zeus	550x500x730	90,5	/	16	16	/	216
Nero	490x490x840	86	/	8	8	/	108
Astron	480x380x755	57	/	7	7	/	95
Vito	480x435x720	57,5	/	6	6	/	81
Niko	430x380x750	53	/	6	6	/	81
Tropic	475x445x800	81,5	/	9	9	/	122
Primo	480x430x750	61,5	/	6,5	6,5	/	88
Orion	480x435x560	55	/	6,5	6,5	/	88
Piccolo	370x450x680	48,5	/	5,5	5,5	/	75
Piccolo 2	400x485x610	50	/	6	6	/	81
Eko	320x350x850	31	/	5	5	/	68
Eko 2	420x350x850	43	/	6	6	/	81
Maestro	705x430x835	128	/	12	12	/	162
Harmony ST	550x500x1015	114	/	11	11	/	150
Harmony S	615x460x1000	116	/	12	12	/	162
Harmony	495x470x1015	89	/	9	9	/	122
Famous	490x490x990	96	/	9	9	/	122
Magnum SE 40	505x845x1240	238	35	5	40	472	68

Magnum SE 30	495x580x1005	132	25	5	30	337	68
Magnum E	495x510x850	81	16,3	4,7	21	220	63
Nero E	490x530x840	73,5	15,7	4,1	19,8	212	55
Forte SE E	540x540x980	136	24	5,5	29,5	324	74
Orion SE	515x500x895	103	30	6	36	405	81
Bell E	600x470x1100	145	18,5	5	23,5	247	68
Tara SE	650x510x920	118	22	6	28	297	81
Harmony E	495x500x1015	91	16,7	4,3	21	225	58
Famous E	490x530x990	98	16	5,5	21,5	216	74
Harmony STE	550x500x1015	111	20	5	25	270	68
Harmony SE	615x460x1000	128	24	6	30	324	81
Harmony STE	550x500x1015	111	20	5	25	270	68
Harmony SE	615x460x1000	128	24	6	30	324	81
EN 12815							
Aron 75	910x540x750	69	/	7,6	7,6	/	103
Aron 85	910x540x850	70,5	/	7,6	7,6	/	103
Antigona 75 R	910x540x750	69	/	7,6	7,6	/	103
Antigona 85 R	910x540x850	70,5	/	7,6	7,6	/	103
Antigona 75 C	910x540x750	69	/	7,6	7,6	/	103
Antigona 85 C	910x540x850	70,5	/	7,6	7,6	/	103
Antigona 75	910x540x750	69	/	7,6	7,6	/	103
Antigona 85	910x540x850	70,5	/	7,6	7,6	/	103
Antigona 60	910x540x750	53,5	/	7,6	7,6	/	103
Special 90 GR	910x570x880	96	/	9,5	9,5	/	128
Stobi	910x530x850	98	/	9	9	/	122
Special 70	730x550x750	80	/	7	7	/	95
Special 90	910x570x750	83	/	8,6	8,6	/	116
Special 90 G	910x570x750	96	/	9,5	9,5	/	128
Special 90 GE	910x580x750	95,5	23	6	29	309	81
Special 90 GRE	910x580x880	96	23	6	29	309	81

ИЗЈАВА ЗА СООБРАЗНОСТ/IZJAVA O SUKLADNOSTI/DECLARATION OF CONFORMITY

Изјавуваме дека овие производи ги задоволуваат битните барања **EN 13240/EN 12815** (зависно од моделот) и ја имаат ознаката **CE**

Izjavljujemo da ovi proizvodi udovoljavljaju bitnim zahtjevima **EN EN 13240/EN 12815** (zavisnosti od modela) i nosi oznaku **CE**

We hereby declare that this products meets all relevant criteria of the standard **EN 13240 / EN 12815 (depending on the model)** and has marking **CE** affixed to it

KOPER d.o.o.
s. Krivolak, p.o.box 77, 1440 Negotino, Macedonia

EN 12815

EN 13240

НАМЕНА И ТЕХНИЧКИ ОПИС

Каминот/шпоретот на дрво, дрвени и јаглени брикети е уред за греење кој што едноставно и за кратко време може да ја загрее просторијата. Наменет е за локално греење, со конвекција и зрачење или за етажно греење зависно од моделот. Се изработува од квалитетни материјали. Просторот за ложење е обложен со челичен лим, во него е сместена гусена решетка, а внатрешните страни на ложиштето е обложено со шамотни цигли кои се отпорни на високи температури или во него се наоѓа котел зависно од моделот на каминот/шпоретот. Вратата од ложиштето е изолирана со заптивна стаклена плетеница. Огноотпорното стакло овозможува пренос на топлината од ложиштето на околината со зрачење, а дава и посебен визуелен ефект. Со регулаторите за примарен и секундарен воздух се овозможува фина регулација на интензитетот на согорување. Со својот изглед каминот/шпоретот одлично се вклопува во секој станбен простор. Се одликуваат со едноставно ракување и одржување а се полнат т.е се ложат по неколку пати дневно. Горивото согорува со светликов искричав пламен со што се остварува извонреден ефект на греење и висок степен на енергетско искористување. Стаклото на предната страна од каминот/шпоретот овозможува пријатен поглед и го зголемува топлотниот ефект (“Оптичка топлина”), а зимските ноќи ги прави многу попријатни.

ПОСТАВУВАЊЕ НА КАМИНОТ/ШПОРЕТОТ И ПРИКЛУЧУВАЊЕ НА ОЌАК

Каминот/шпоретот се испорачува со или без картонска кутија (зависно од моделот), на транспортна палета. Пожелно е картонската амбалажа да се распакува на местото на поставување на каминот/шпоретот. Приклучокот на оџакот може да биде горе, странично или позади зависно од желбите на купувачите и од моделот на каминот/шпоретот. Камините/шпоретите се испорачуваат со наставак за приклучок на димоводни цевки. По отварање на каминот/шпоретот прегледајте добро да не има оштетувања при транспортот. Приметените оштетувања рекламирајте ги веднаш бидејќи после тоа нема да бидат признати. Приклучокот на оџакот да се изведе со лимени димопроводни цевки и колена со пресек од 120/150 мм, така што да елементите бидат составени внимателно. Не е добро да се вградат повеќе од 2 колена на 1 м цевки. Дебелината на сидот на оџакот мора да биде најмалку пола цигла. Каминот/шпоретот да се приклучи на оџак кој што мора да има пресек 14x14 цм, висина од минимум 4 м и да ги нема овие слабости:

- 1 - Ветробранот не е добро изведен и доаѓа до гушење на струењето.
- 2 - Оџакот е понизок од с’ртот на покривот или соседниот сид што предизвикува неповолно влијание на ветерот (враќање на димот).
- 3 - Страно тело или испакнување во оџакот што предизвикува смалување на каналот и лоша промаја.
- 4 - Наслаги на нечистотија и смола во оџакот.
- 5 - Оџакот е недоволно исчистен.
- 6 - Сидот кој ги дели двата канала е оштетен и пропушта.
- 7 - Вратата на оџакот е лошо затворена или не постои.

Доколку на ист оџак се приклучат две ложишта, приклучните отвори треба да се разделат по висина приближно за 500 мм. Цевката не смее да влегува во слободниот пресек на каналот (6). Димоводните цевки (колена) треба да се постават цврсто и да не препуштаат ништо преку споевите и цврсто и непропусно да се поврзат на оџакот (Види слика 1). Во текот на поставувањето на каминот/шпоретот потребно е да се придржувате на националните, европските, како и на локалните прописи за оваа врста на уреди.

ПРОСТОРНИ ПРЕДУСЛОВИ

Во непосредна близина на каминот/шпоретот не смеат да се ставаат дрвени делови од намештај или фрижидер бидејќи бочните страни на уредот греат јако. Ако просторијата која што е предвидена за поставување на каминот/шпоретот има под од лесно запалив или температурно осетлив материјал, уредот мора да го поставите на подлога која е несогорлива. Подлогата треба така да ја димензионира, да биде поголема од подлогата на уредот: странично и назад 20 cm, а од предната страна 40 cm. Најмало растојание од температурно осетливи материјали странично и назад е 20 cm. Температурно осетливите материјали во директно подрачје на апсорбирање на топлината пред уредот, мораат да имаат најмало растојание од 60 cm. Каминот/шпоретот мора да биде поставени на водорамна површина, а просторијата во кој се поставени, треба да има доволна количина на свеж воздух за оптимално согорување. Доколку во просторијата е вграден некаков аспиратор или некој друг потрошувач на воздухот, потребно е низ посебен отвор со заштитна мрежичка, која не може да се затне, да се осигура редовен доток на свеж воздух.

ГОРИВО

Каминот/шпоретот се уреди предвидени за ложење со дрва, дрвени и јаглени брикети. Ложете само со суви дрва. Кога се ложи со влажни дрва, доаѓа до создавање на масни саѓи кои може да предизвикаат затнување на оџакот. Каминот/шпоретот се ложи неколку пати дневно со дрво или дрвени брикети со димензии не поголеми од 26 cm. Не ставајте во уредот за горење никаков отпад, посебно не пластика. Во многу отпадни материји се наоѓаат штетни состојки, кои се штетни за уредот, оџакот и околината. Исто така, немојте да спалувате остатоци од иверица, бидејќи иверицата содржи лепила кои може да предизвикаат прегревање на каминот/шпоретот. Додавање на поголема количина на дрва од препорачаната може да предизвика топлинско преоптеретување и оштетување на каминот/шпоретот. Ваквите оштетувања не се опфатени со гаранцијата.

ПОСТАПКА ПРЕД ПРВОТО ПАЛЕЊЕ И ПАЛЕЊЕ

За потпалување користете хартија и ситни суви дрва. Ложете умерено. Запознајте се со регулаторите за доток на воздух на Вашиот камин/шпорет зависно од моделот. Каминот/шпоретот е обоен со боја отпорна на високи температури. При првото ложење оваа боја постепено стврднува, па може да дојде до димење и карактеристичен мирис, додека кај емајлираните и пластифицираните површини не се јавува таков ефект. Поради таа причина погрижете се да просторот во кој што се наоѓа каминот/шпоретот биде доволно проветрен. Пред првото палење со мека крпа избришете ги сите заштитни плочи и емајлираните површини. Избришете го и заштитниот премаз на плочата за готвење (Зависно од моделот). Проверете го правилното функционирање на полугите и заклопката. Регулаторот на примарен воздух (кај различни модели овој регулатор е на различна позиција и во различен облик) потполно отворете го и пуштете оганот добро да се разгори. Додека не се разгори оганот не го оставајте каминот/шпоретот без надзор. Во нормален режим на работа вратата на каминот/шпоретот мора да биде затворена. Вратата од ложиштето се отвара така што рачката се позиционира од вертикална во хоризонтална положба а потоа се повлекува према себе, или зависно од моделот на каминот/шпоретот може да се отвори со дигање на рачката према горе и повлекување на вратата према себе. При палењето, заклопникот на димоводните цевки треба да биде отворен (зависно од моделот). Може да се затвори дури кога

оганот ќе се разгори. Водете сметка дека одредени делови на каминот/шпоретот се жешки, па со нив може да ракуваат само возрасни особи. Вратата од ложиштето треба да бидат затворена за време на работата на каминот/шпоретот и истата смее да се отвара за време на ложењето, дополнувањето со гориво и чистење. Користете заштитни ракавици.

КОРИСТЕЊЕ НА КАМИНОТ/ШПОРЕТОТ И ПОДЕСУВАЊЕ НА ОГАНОТ

Задоволството од функцијата на каминот/шпоретот при користењето зависи од квалитетот на горивото (да е добро исушено), квалитетот на оџакот, добро подесување на јачината на оганот, положбата на заклопникот и неговата чистота. Јачината на оганот се зголемува со зголемување на количината на гориво во ложиштето. Количината на воздух се регулира со извлекување (повеќе воздух) односно вовлекување (помалку воздух) на пепелникот (примарен воздух) или зависно од моделот на каминот/шпоретот преку рачка за регулација на минимум и максимум проток на воздух во ложиштето. Кога сакате да го користете уредот за греење и да го држите трајножаречки, ставете ја полугата од наставакот за димоводни цевки во некоја положба меѓу хоризонталната и вертикалната, но така што да не дојде до гушење на пламенот и враќање на гасовите кога вратата од ложиштето ќе се отвори. Доколку дојде до ова, тоа значи дека оџакот нема доволно капацитет за целосно спроведување на гасовите надвор.

Уште еднаш накратко она најважното:

1. Не допуштајте оганот да тлее. Во текот на ложењето додајте ја онаа количина на гориво која одговара на потребната топлина во тој момент
2. За време на секое ложење регулаторот за воздух максимално отворете го додека не се разгори оганот. Дури тогаш може да го ставите регулаторот во положба која одговара на саканата топлинска снага.
3. Придржавајте се до техничкото упатство, бидејќи тоа е во Ваш интерес
4. Уредот поставете го во просторија со параметри кои одговараат, така да потребата од топлина одговара на номиналната моќ на уредот.
5. При ложењето со дрва ви советуваме регулаторите за секундарен и терцијален воздух да ги држите во положба 1/2 до максимумот. На тој начин горивото ќе гори чисто без непотребно загадување на околината.

КОРИСТЕЊЕ НА ФУРНАТА

Внатрешноста на фурната пожелно е да се исчисти после секоја употреба. Вратата и самата внатрешност на фурната можете полесно да ги исчистете со вадење на вратата. Вадењето на вратата зависно од моделот на каминот/шпоретот може да се направи така што ќе ја отвориме вратата и ќе ја повлечеме према горе или ако е моделот со емајлирана фурна со вметнување на замотана кујнска крпа помеѓу вратата и рамката на фурната на местото кај шарката. Полека ја затвараме вратата и шарката ќе излезе од ложиштето. При чистењето на стаклените површини да се кристи врела вода, детергент и сува крпа. Не смеат да се користат остри предмети, абразивни средства или челична жица на моделите чија фурна е емајлирана како и на моделите чија фурна не е емајлирана, бидејќи може да дојде до оштетување на бојата, а со тоа фурната е подложна на корозија. Кога фурната не се користи за готвење, пожелно е малку да се отвори со цел да добиеме дополнителен прилив на топлина во просторијата во која се наѓа каминот или шпоретот.

ОДРЖАВАЊЕ НА ОГАНОТ ПРЕКУ НОЌТА

На основата од жар ставете 2 до 4 парчиња јаглени брикети или дрва со полн

пресек. Причекајте горивото добро да се разгори. После тоа регулаторите за воздух поставете ги на минимум исто така и заклопката (или рачка за регулација - зависно од моделот) на наставакот.

ЧИСТЕЊЕ, НЕГА И ОДРЖУВАЊЕ

Надворешните плочи исчистете ги со влажна крпа кога се ладни. Внатрешноста на уредот исчистете ја од саѓи и пепел кога ќе ја отворете вратата од каминот/шпоретот. Направете го тоа кога ќе осетите потешкотии во работата на каминот/шпоретот. Во текот на користење на круто гориво релативно брзо се наталожува слој од саѓи и катран. Секој милиметар на вакви наслаги ја смалува проводноста на топлина за 5 %. Затоа се препорачува секојдневно чистење на пепелот и несогорените материји од ложиштето и просторот околу рерната. Најголем дел од пепелот завршува во пепелникот. Пепеларата не треба да се преполнува бидејќи го спречува струењето на воздухот кој е потребен за согорување на горивото. Исто така секоја сезона на греење потребно е каминот/шпоретот и димоводните цевки да се исчистат од наслагите на саѓи. Стаклото од вратата на ложиштето кај каминот/шпоретот може во ладна состојба да се исчисти со средство за чистење на прозорци. Евентуалното затемнување на стаклото во почетната фаза на ложењето можете да го исчистете со сува крпа, додека стаклото не е прежешко. Ако за време на работата на уредот се појават пречки, обратете се на Вашиот оџачар или на најблискиот сервис. Било какви зафати врз каминот смеат да вршат само овластени особи, а смеат да се вградуваат само оригинални делови од производителот. За време на нормален режим на работа, особено со влажно гориво, доаѓа до таложење на саѓи и катран. Ако се занемари редовната контрола и чистење на оџакот има опасност од појава на пожар во оџакот. Во случај на појава на пожар во оџакот постапете на следниот начин:

- Не употребувајте вода за гасење
- Затворете го секој пристап на воздух во каминот/шпоретот
- Откако ќе се изгаси огнот повикајте оџачар да го прегледа оџакот
- Повикајте го сервисот, односно производителот да го прегледа каминот

ПОТПАЛУВАЊЕ НА ОГАНОТ И НАПОМЕНА ЗА ОПАСНОСТИ

За потпалување на оганот никогаш не користете, бензин или некое течно гориво. Не чувајте никакви запаливи материји, потпалувачи, експлозивни субјекти како плински боци и сл. во близина на каминот/шпоретот. Ако при палењето не користите нафта или бензин, а користете само тврдо гориво, каминот/шпоретот е проверено сигурен домашен уред.

РЕКЛАМАЦИИ

Рекламирање за неисправност и лоша функција на уредот направете спрема упатствата во гарантниот лист. За време на векот на траење на производот, (6 години) гарантираме снабдување со резервни делови. Нив можете да ги набавите во нашите сервиси или од фабриката.

ПОСТАПКА ЗА МОНТАЖА НА ЕТАЖНО ГРЕЕЊЕ

Каминот/шпоретот може да биде и со (опција) вграден котел за етажно греење. Системот за етажно греење мора да биде изведен од професионално лице овластено за монтажа и изведба на топловодни системи за греење. За секоја настаната штета од нестручно изведена инсталација фабриката не одговара и не ја при-

нава гаранцијата. На задната страна од уредот се сместени приклучоците за довод, одвод на водата од котелот и (зависно од моделот) систем за термозаштита како и приклучокот за сонда за вградување на термовентил (Скица 1 и 2).

ОЏАКОТ Е НАЈВАЖЕН

За работа на секој камин/шпорет со котел за етажно греење многу е важно правилно изведен оџак. Ако кај ложењето се појавуваат проблеми како што се: јако димење во ложиштето, не може да се постигне саканата температура на вода во котелот, во поголема количина се создаваат саѓи и катран на ѕидовите на ложиштето најчесто причина е оџакот кој не остварува доволно јака промаја и со тоа подпритисок во ложиштето. Како резултат на тоа се појавува непотполно горење што влијае на значително намалување на искористување на горивото и зголемени емисии на димни гасови. Во тие околности потребно е почесто чистење на оџакот и каминот. Сите делови на инсталацијата треба да бидат заштитени од замрзнување, особено ако експанзиониот сад и другите делови од системот се наоѓаат во просторија која не се грее. Ако е неопходно користење на течности против замрзнување, препорачливо е да користете неотровен-био антифриз. Не користете влажни дрва или биомаса. Препорачливо е дрвата да одстојат барем една година на суво и проветрено место. Водата од системот не ја испуштајте по престанок на грејната сезона, поради корозија во внатрешноста на системот. Не се препорачува хемиска обработка на водата во инсталацијата. Во текот на првите 3-4 палења можно е формирање на кондензат по надворешните површини на котелот, кој во зависност од влажноста на дрвата и температурата на водата која циркулира во системот може да достигне до 0,3 л. во текот на палењето. Оформената наслага ја смалува наглата температурна разлика и количината на кондензатот. Гаранцијата не важи кај камини/шпорети со надуен котел, што е резултат на покачен притисок во системот при неправилно поврзување. Се препорачува вградување од страна на стручно лице.

ВНИМАНИЕ!!!

Употреба на камин за етажно греење без термовентил е опасно. Системот со вода не смее екстремно да се полни без да се внимава на работниот притисок.

НАПОМЕНА:

ЗАДОЛЖИТЕЛНО Е ВГРАДУВАЊЕ НА СИГУРНОСЕН ВЕНТИЛ НА ОДВОЕН ПРИКЛУЧОК. ВО СПРОТИВНО НЕ ЈА ПРИЗНАВАМЕ ГАРАНЦИЈАТА, НИТУ ПРИФАКАМЕ ДА СНОСИМЕ БИЛО КАКВИ НЕСАКАНИ ПОСЛЕДИЦИ ПОРАДИ НЕПРАВИЛНО ПРИКЛУЧУВАЊЕ НА ЕТАЖОТ.

ОСНОВНИ НАПОМЕНИ ЗА ЕТАЖНО ГРЕЕЊЕ

Работен притисок на системот за топловодно греење не смее да поминува повеќе од 2,5 bar. Препорачливо е системот да биде на притисок од 1,6-1,8 bar. Пред палење на уредот да се обезбеди истиснување на воздухот од системот со вклучена пумпа во време траење од 30-ина мин. од сите грејни тела и обезвоздушувачи. Првото палење на каминот треба да биде со мала количина на гориво, како би се прилагодил на новата температура.

ГО ЗАДРЖУВАМЕ ПРАВОТО НА ИЗМЕНИ КОИ НЕ ВЛИЈААТ НА ФУНКЦИОНАЛНОСТА И СИГУРНОСТА НА УРЕДОТ

ГАРАНТНА ИЗЈАВА

"КОПЕР" фабрика за апарати за домаќинство

Гарантира дека во рок од 12 месеци од денот на продажба на крајниот купец:

- Производот ќе работи исправно ако купецот се до техничките упатства.
- Бесплатно ќе ги отстрани недостатоците кои ќе настанат при правилна употреба, како и евентуалните фабрички грешки.

ГАРАНЦИЈАТА ВАЖИ

- Ако гарантниот лист и купон се пополнети и потврдени од продавачот со печат.
- Ако купецот има оригинален рачун од продавачот.
- Ако потрошувачот правилно ракувал со производот по упатството за употреба, а на производот поправка не извршило неовластено лице
- Ако нашиот сервис е известен за дефектот или тоа известување е предадено со препорачана пошта во гарантниот рок.

ГАРАНЦИЈАТА НЕ ВАЖИ

- Ако купецот нема заверен гарантен лист и сметка од продавачот.
- Ако гаранцијата е помината.
- Ако производот е намерно оштетен со непридржување на упатствата за ракување или ако производот е оштетен со виша сила (временска непогода и сл.)
- Ако горивото не одговара спрема упатството за ракување.
- Ако причина е неодговарачки и неисправен оџак.

ВАЖНА НАПОМЕНА

1. Доколку сервисната поправка трае подолго од 15 дена, сервисниот рок го продолжуваме за време траење на поправката. Доколку сервисната поправка трае подолго од 20 дена, производот ќе го замениме.
2. Фабриката се обврзува за сервисна поправка **АМА СО НАПЛАТА.**

ГАРАНТНА ИЗЈАВА

"KOPER" Fabrika kućanskih aparata za domaćinstvo garantuje da će u roku od 12 mjeseci od dana prodaje krajnjem kupcu:

- Proizvod ispravno funkcioniра ako se kupac pridržava tehničkog uputstva.
- Besplatno otkloniti nedostatke koji nastanu ispravnom upotrebom njenih proizvoda kao i eventualne fabričke greške.

ГАРАНЦИЈА ВАЖИ

- Ako se garantni list i kupon pravilno ispunjeni i potvrđeni od strane prodavača žigom.
- Ako kupac ima original račun prodavača.
- Ako je potrošač rukovao proizvodom po uputstvima za rukovanje, a na proizvodu nije popravak vršila neovlašćena osoba.
- Ako je naš servis obavešten o kvaru na proizvodu ili je to obaveštenje preporučeno predano poštom unutar garantom roku.

ГАРАНЦИЈА НЕ ВАЖИ

- Ako kupac nema overen garantni list i račun prodavača.
- Ako je garancija prošla.
- Ako je proizvod oštećen namerno ne pridržavanjem uputa o rukovanju ili je proizvod oštećen višom silom (vremenskom nepogodom i sl.).
- Ako gorivo ne odgovara gorivom navedenom u uputi o rukovanju
- Ako je uzrok неисправan dimnjak .

ВАЖНЕ НАПОМЕНЕ

1. Ukoliko servis traje duže od 15 dana produžujemo garantni rok za vreme trajanja popravka. Ukoliko servis traje duže od 20 dana zamjenit ćemo proizvod novim. Fabrika se obavezuje izvršiti popravke koji nisu obuhvaćeni garancijom **ALI UZ NAPLATU**

PAŽNJA

NEMOJTE DA BACATE OVO UPUTSTVO

• Važne informacije za rukovanje su uključeni

• Pročitajte i sledite informacije za instaliranje i rukovanje

• Ne bacajte zbog potrebe korištenja informacije

PAŽNJA

Ako se informacije, ove instrukcije ne poštuju, može da dođe do požara koji može da prouzrukuje štetu, povrede i smrt

• Nemojte da koristiti ili skladiрате benzin ili druga zapaljiva isparljiva sredstva u blizini peći.

• Ne pregrevajte peć - ako se peć ili dimovodne cevi usiju vi ste ih pregrejali. U tom slučaju ne važi garancija

• Pridržavajte se i poštuјete sva traženja za bezbednost kako je navedeno.

• Servis za ovaj uređaj može da izvrši samo kvalifikovano lice.

PAŽNJA

VERE POVRŠINE!

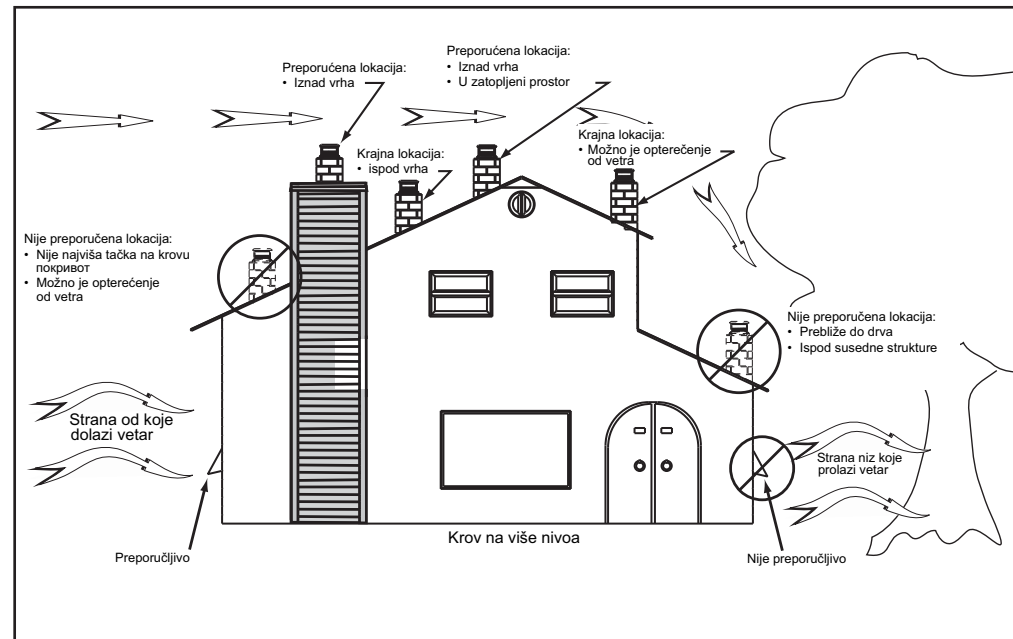
Staklo, druge površine su vrelе pri radu peći

Vrelo staklo može da prouzrukuje opekotine

- Ne dopirajte staklo dok se ne ohladi.
- NIKADA ne dozvoljavajte deci da dopiru staklo.
- Držite decu dalje od kamina.
- NADGLEDAVAJTE pažljivo decu koja se nalazi u istoj prostoriji sa peći.
- Predupredite decu i vozasne za opasnosti od visokih temperatura.

Visoke temperature mogu da upale odeću ili druge zapaljive materijale.

- Odeću, nameštaj, zavese i druge zapaljive materijale držite dalje od kamina.

NAMENA I TEHNICKI OPIS

Kamin/štednjak na drvo i drveni briket je uređaj za grejanje koji jednostavno i za kratko vrijeme može ugrijati prostoriju. Namjenjen je za lokalno grijanje konvekcijom i zračenjem ili etažno grijanje ovisno od modela. Izrađuje se od kvalitetnih materijala. Ložišni prostor obložen je plaštom od čeličnog lima, gusana resetka, a unutarnje strane ložišta obložene su šamutnim opekama otporne na visoke temperature ili kotao zavisi o modelu kamina/štednjaka. Vrata ložišta su izolovana zaptivnom pletenicom. Vatrootporno staklo omogućava prenos toplote iz ložišta na okolinu zračenjem, a daje i poseban vizuelni efekat. Regulatorima za primaran i sekundaran vazduh omogućava se fina regulacija intenziteta sagorijevanja. Svojim izgledom kamin/štednjak se odlično uklapa u svaki stambeni prostor. Odlikuju se jednostavnim rukovanjem i održavanjem a pune se tj. loži nekoliko puta dnevno. Gorivo sagorijeva svjetlim iskricavim plamenom pri čemu se ostvaruje izvanredan efekat grijanja i veći stepen iskorišćavanja. Stakleni ekran na prednjoj strani kamina/štednjaka omogućava prijatan pogled i povećava toplotni efekat ("optička toplota") a duge zimske noci čini veoma prijatnim.

POSTAVLJANJE KAMINA/ŠTEDNJAKA I PRIKLJUČAK NA DIMNJAK

Kamin/štednjak isporučuju se u kartonskoj kutiji (zavisnosti od modela) na transportnoj paleti. Poželjno je da se kartonska ambalaža raspakuje na mestu ugradnje kamina/štednjaka. Priključak na dimnjak mogući je s gornje, bočne ili zadnje strane kamina/štednjaka zaviso od modela. Kamin/štednjak isporučuju se sa nastavak za priključak na dimnovodnih cijevi. Kada kamin/štednjak oslobodite ambalaže dobro ga pregledajte u cilju otkrivanja oštećenja prilikom transporta. Uočena oštećenja odmah reklamirajte, jer kasnije reklamacije nećemo moći uvažiti. Priključak na dimnjak treba izvesti pomoću limenih dimnovodnih cevi i kolena promjera 120/150 mm, tako da sastavi elemenata budu pažljivo brtvljeni. Nije dobro da bude ugrađeno više od dva koljena na 1 m cijevi. Debljina stijenke dimnjaka mora iznositi najmanje pola opeke. Kamin/štednjak se mora priključiti na odgovarajući dimnjak tj, takav da ima presjek kanala 14 x 14 cm (pola opeke), visinu od min. 4m te da nema nedostataka koji su uslijedećem opisu:

- 1 - Vjetrobran nije dobro izveden te dolazi do prigušenja strujanja
- 2 - Dimnjak je niži od sljemenja kuće ili susjednog zida i sl. što izaziva nepovoljan utjecaj vetra (vračanje dima).
- 3 - Strana telo ili izbočina u dimnjaku što izaziva sušenje kanala i lošiju promaju
- 4 - Naslage čadi i smole u dimnjaku
- 5 - Dimnjak nedovoljno ožbukano pa ima štednih fuga i otvora
- 6 - Zid koji razdvaja dva kanala u dimnjaku oštećen te propušta
- 7 - Vrata dimnjaka loše zatvorena ili ne postoje

U slučaju da se na isti dimni kanal priključuju dva ložišta na istom nivou, treba priključne otvore pomaknuti po visini približno za 500 mm. Cev ne sme ulaziti u slobodni presek kanala (6). Dimnovodne cevi (koljena) treba postaviti čvrsto i nepropusno na dimni nastavak kamina. Takođe ih treba međusobno čvrsto i nepropusno spojiti i čvrsto i nepropusno priključiti na dimnjak. Prilikom postavljanja kamina/štednjaka potrebno je pridržavati se nacionalnih, evropskih normi, kao i lokalnih propisa za ovu vrstu uređaja (Slika 1).

PROSTORNI PREDUSLOVI

U neposrednoj blizini kamina/štednjaka ne smiju se nalaziti drveni delovi namještaja ili hladnjak, budući da bočne strane uređaja intezivno griju okolicu. Ako prostorija predviđena za ugradnju kamina/štednjaka ima pod od lako zapaljivog ili temperaturno osjetljivog materijala, kamin/štednjak se mora postaviti na negorivu podlogu. Podlogu treba tako dimenzionirati, da bude veća od podloga kamina/štednjaka: bočno i straga 20 cm, a s prednje stra-

ne 40 cm. Najmanji razmak od temperaturno osjetljivih materijala bočno i straga je 20 cm. Temperaturno osjetljivi materijali u direktnom području isijavanja topline ispred kamina/štednjaka moraju imati najmanji razmak 60 cm. Kamin/štednjak mora biti postavljena na vodoravnu površinu, a prostorija u kojoj je ugrađen, treba imati dovoljnu količinu svježeg zraka za izgaranje. Ukoliko je u prostoriji ugrađen nekakav aspirator ili neki drugi potrošač vazduha, potrebno je kroz poseban otvor sa zaštitnom mrežicom, koja se ne može začepiti, osigurati redovan dotok svježeg vazduha.

GORIVO

Kamin/štednjak predviđen je za loženje drvima, drvenim briketima i briketima od smeđeg ugljena. Ložite samo suvim drvima. Kod loženja vlažnim drvima nastaje masna čađa koja može uzrokovati začepljenje dimnjaka. Kamin/štednjak loži se nekoliko puta dnevno sa drvom ili drvenim briketima dimenzije ne veće od 26 cm. Ne spaljujte nikakav otpad, posebno ne plastika. U mnogim otpadnim materijalima nalaze se škodljive tvari, koje su štetne za uređaj, dimnjak i okoliš. Također, nemojte spaljivati ostatke iverice, budući da iverica sadrži ljepila koja mogu prouzročiti pregrijavanje kamina/štednjaka. Dodavanjem veće količine goriva od preporučene može doći do toplinskog preopterećenja i oštećenja uređaja. Ovakova oštećenja nisu obuhvaćena garancijom.

POSTUPAK PRE PRVE POTPALE I POTPALA

Za potpalu koristite novinski papir i sitna suva drva. Ložite umerenom vatrom. Upoznajte se s regulatorima vazduha Vašeg kamina/štednjaka zavisi o modelu. Delovi kamina/štednjaka obojani su bojom otpornom na visoku temperaturu. Kod prvog loženja ova boja postepeno stvrdnjava, pa može doći do dimljenja i karakterističnog mirisa, a kod emajliranje i plastificirane površine ne javlja se takav efekat. Zbog toga se pobrinite za dobro provjetranje prostorije u kojoj se uređaj nalazi. Pre prve potpale, mekanom krpom prebrišite sve zašticene plotne i emajlirane površine da na njima ne prego-re eventualne nečistoće. Kontrolirajte ispravno funkcioniranje poluge i zaklopke. Regulatorima vazduh (kod različnih modela nalaze se na različnoj lokaciji i su u različiti oblik) potpuno otvorite i pustite da se vatra dobro razgori. Dok se vatra ne razgori ne ostavljajte kamin/štednjak bez nadzora. U normalnom pogonu vrata na kamina/štednjaka moraju biti zatvorena. Vrata ložišta se otvaraju tako da se rucka stavi od vertikalni u horizontalni položaja zatim povuku prema sebi ili ovisno o modelu ručka krenite ugore zatim povucite vrata prema sebi. Prilikom potpale treba zaklopku na dimnjak držati otvorenom. Zatvoriti se može tek kada se vatra razgori. Vodite računa da su dijelovi kamina/štednjaka vrući, te da uređaj smiju koristiti samo odrasle osobe. Vrata ložište treba biti zatvorena tokom normalnog korišćenja (loženja) kamina/štednjaka i ista se sme otvarati pre loženja, tokom dopune goriva i čišćenja kamina. Koristite zaštitne rukavice.

KORIŠTENJE KAMINA/ŠTEDNJAKA I PODEŠAVANJE VATRE

Zadovoljstvo s funkcioniranjem kamina/štednjaka pri korištenju zavisi o kvaliteti goriva (treba biti dobro prosušeno), kvaliteti dimnjaka, dobrom podešavanju jačine vatre, položaju zaklopke i njegovoj čistoći. Jačina vatre se povećava ako povećavamo količinu goriva u ložištu. Količina vazduha se podešava izvlačenjem (više zraka) odnosno uvlačenjem (manje zraka) pepeljare (primaran dovod zraka) ili zavisnosti od modela kamina/štednjaka preko ručica za regulacije minimum i maximum protok vazduha u ložište. Ukoliko izlazi dim iz delova kamina ili vrata onda stavite zaklopku iz nastavkom u nekim položaj između vertikalnog i horizontalnog. Ukoliko do ovoga dodje to znaci da vas dimnjak nema dovoljno dobrog kapaciteta.

Još jedanput ukratko ono najvažnije

1. Ne dopustite da vatra tinja. Prilikom loženja dodajte onu količinu goriva koja odgovara potrebnoj toplini u tom trenutku.
2. Prilikom svakog loženja regulator zraka maksimalno otvorite dok se vatra dobro ne razgori. Tek tada možete staviti regulator u položaj koji odgovara željenoj toplinskoj snazi.
3. Pridržavajte se tehničkih uputa, jer je to u Vašem interesu.
4. Kamin/peć postavite u prostoriju odgovarajuće veličine tako, da potreba topline odgovara nazivnoj snazi kamina/štednjaka.
5. Kod loženja drvima savjetujemo da regulatori sekundarnog i tercijalnog zraka držite u položaju 1/2 do max. Na taj način gorivo će čisto izgarati bez nepotrebnog zagađivanja okoline.

KORIŠTENJE PEČNICE

Unutrašnjost pećnice poželjno je očistiti nakon svake upotrebe. Vrata I sama unutrašnjost pećnice možete lakšem očistiti kad se vrata skinu. Skidanje vrata ovisno o modelu uređaja se može obaviti tako da otvorimo vrata I povucimo prema gore, ili ako je model sa emajliranom pećnicom umetnjivanjem krpom kod šarnira i polako zatvaramo vrata. Polako će vrata izaći iz ležišta. Povratak vrata se radi laganim stavljanjem šarnira u ležište i lagano otvaranje vrata do kraja pa povratak iste prema pećnici. Čišćenje staklenih površina radi se korišćenjem vruću vodu, deterđent i suhu krpom. Ne smiju se koristiti oštre predmete i abrazivna sredstva ili čeličnu žicu na emajliranim površinama pećnice kod tog tipa kamina/štednjaka niti kod modela čije pećnice nisu emajlirane, zato što može doći do oštećenja boje, a pećnica je podložna na koroziju. Kada pećnica se ne koristi za pečenje, poželjno je da se vrata pećnice malo otvori da u prostoriju u koju se nalazi uređaj dobije se dodatnu toplinu.

ODRŽAVANJE ŽARI PREKO NOĆI

Na osnovnu žar stavite 2 do 4 komada briketa od smeđeg ugljena. Pričekajte da se gorivo dobro zapali. Nakon toga regulatora zraka stavite na minimum.

ČIŠĆENJE, NJEGA I ODRŽAVANJE

Vanjske strane čistite vlažnom krpom kada su hladne. Unutrašnjost uređaja možete isčistiti od sađe i sitnog pepela kada otvorite vrata kamina/štednjaka. Pazite da to učinite čim osjetite poteškoće u radu kamina/štednjaka. Prilikom korišćenja čvrstog goriva nataložiti se relativno brzo sloj čađi i katrana. Svaki milimetar ovakvih naslaga smanjuje provođenje toplote za 5%. Zato se preporučuje svakodnevno čišćenje pepela i nesagorivih materija iz ložišta i prostora oko rerne. Najveći deo pepela završi u pepeljari. Pepeljari ne treba prepunjavati jer višak pepela sprečava vazduha koji je potreban za sagorevanje. Svake sezone grijanja potrebno je kamin/štednjak i dimovodne cijevi očistiti od naslaga čađe. Staklo na vratima ložišta kod kamina/štednjaka može se u hladnom stanju očistiti sredstvom za čišćenje prozora. Eventualno zatamnjenje stakla u početnoj fazi loženja možete očistiti suvom krpom, dok staklo nije prevruće. Ako se za vrijeme rada kamina/štednjaka pojave smetnje, obratite se Vašem dimnjačaru ili najbližem servisu. Zahvate na uređaj smiju obavljati samo ovlaštene osobe, a ugrađivati se smiju samo originalni dijelovi proizvođača. Za vrijeme normalnog pogona, naročito s vlažnim gorivom dolazi do taloženja čađe i katrana. Ako se zanemari redovna kontrola i čišćenje dimnjaka povećava se opasnost od požara u dimnjaku. U slučaju pojave vatre u dimnjaku postupite na slijedeći način:

- Ne upotrebljavajte vodu za gašenje

- Zatvorite sve dolaze zraka u kamin/štednjak i dimnjak
- Nakon što se vatra ugasi pozovite dimnjačara da pregleda dimnjak
- Pozovite servisnu službu, odnosno proizvođača da pregleda kamin/štednjak

POTPALJIVANJE VATRE I NAPOMENE O OPASNOSTIMA

Za potpaljivanje vatre ne koristite špirit, benzin ili neko drugo tekuće gorivo. Ne čuvajte zapaljive tečnosti u blizini kamina/štednjaka. Ako se pri potpaljivanju ne služite lož uljem ili benzinom, nego koristite samo kruto gorivo, navedenih tipova kamina/štednjaka iz našeg prodajnog asortimana predstavljaju provereno sigurni kućni aparati.

REKLAMACIJE

Reklamiranje ocenjenih neispravnosti ili loše funkcije uređaja obavljate prema uputstvima u garantnom listu i spisku servisnih radionica. U toku vjeka trajanja proizvoda (6 godina) osiguravamo snabdevanje rezervnim delovima. Njih možete nabaviti u našim servisima ili iz fabrike.

POSTUPAK MONTAŽE KAMINA/ŠTEDNJAKA SA ETAŽNIM GRIJANJEM

Kamin/štednjak se može nabaviti (opcija) i sa ugrađenim kotlom za etažno grijanje. Sistem etažnog grijanja mora biti urađen sa strane ovlašćenih montažera toplovodnog grijanja. Za svaku štetu zbog nestručne izvedene instalacije tvornica ne preuzima odgovornost i ne priznaje jamstvo. Na poleđini kamina/štednjaka se nalaze cevi za dovod i odvod vode kao i (zavisno od modela) sistem termozaštite sa sondom za termoventil. (Skica 1 i 2)

DIMNJAK JE NAJVAŽNIJI

Za dobar rad svakog kamina/štednjak vrlo je važan pravilno izabran dimnjak. Osobito je to važno kod loženja drva jer u drvu ima dosta vlage. Ako se kod loženja pojavljuju problemi kao što su: jako dimljenje u ložištu, ne može se postići željena temperatura vode u kotlu, jače se sačinjava čađ i katran na stijenama ložišta najčešće je kriv dimnjak koji ne ostvaruje dovoljno jake promaje i sa time pod pritiskom u ložištu. Kako posledica pojavljuje se nepotpuno sagorijevanje koje utiče na znatno sniženje iskorišćenja goriva, povećane su emisije dimnih plinova. U tim okolnostima potrebno je češće čišćenje dimnjaka i kamina/štednjaka a skraćen je vek trajanja kotla i dimnjaka. Svi delovi instalacije treba da budu zaštićeni od zamrzavanja, pogotovo ako ekspanzioni sud i druge delove sistema se nalaze u prostoriji koja se ne zagreva. Ako je neophodno korišćenje tečnosti protiv zamrzavanja preporučljivo je koristiti neotrovni-bio antifriz. Ne koristite vlažna drva ili biomasa. Preporučljivo je da drva odstoje barem godinu dana na suvo i provetreno mesto. Voda iz sistema ne ispuštajte po prestanku grejne sezone, zbog opasnosti od korozije na unutrašnjost sistema. Ne preporučuje se hemiska obrada vode u instalaciji. U toku prvih 3-4 paljenja moguće je formiranje kondenzata po spoljašnjoj površini kotla, koj u zavisnosti od vlažnosti drveta i temperatura vode koja cirkuliše u sistemu može da dostigne do 0.3 l u toku paljenja. Oformena naslaga smanjuje naglu temperaturnu razliku i količina kondenzata. Garancija ne važi kod uređaja čij je kotao naduvan, šta je rezultat povišenog pritiska u sistemu pri nepravilno povezivanje. Preporučuje se ugradnja uz pomoć stručnog lica.

PAŽNJA!!! Upotreba uređaja za etažno grijanje bez termoventila je opasno. Punjenje sistema sa vodom ne sme biti bez nadzora pritiska u sistemu.

NAPOMENA: OBAVEZNA JE UGRADNJA VENTILA SIGURNOSTI NA ODVOJENOM PRIKLJUČKU ZAŠTITNOG VODA. U SUPROTNOM NE PRIZNAJEMO GARANCIJU, NITI PRIHVATAMO DA SNOSIMO BILO KAKVE NEŽELJENE POSLEDICE NEPRAVILNOG PRIKLJUČENJA ETAŽA.

OSNOVNE NAPOMENE ZA ETAŽNO GRIJANJE

Radni pritisak sistema ne sme da prelazi više od 2,5 bar. Preporučljivo je da bude na razini od 1,6-1,8 bar. Pre potpale kamina/štednjaka da se istisne vazduh is sistema pomoću uključene pumpe u trajanju od 30-tak minuta. Prva potpala da bude lagana kako bi se kamin/štednjak prilagodio.

ZADŽAVAMO PRAVO NA PROMJENE KOJE NE UTJEČU NA FUNKCIONALNOST I SIGURNOST APARATA!

CAUTION

DO NOT DISCARD THIS MANUAL

- Important operating and maintenance instructions included.
- Read, understand and follow these instructions for safe installation and operation.
- Leave this manual with party responsible for use and operation.

WARNING

If the information in these instructions is not followed exactly, a fire may result causing property damage, personal injury, or death.

- Do not store or use gasoline or other flammable vapors and liquids in the vicinity of this or any other appliance.
- Do not overfire - If heater or chimney connector glows, you are overfiring. Overfiring will void your warranty.
- Comply with all minimum clearances to combustibles as specified. Failure to comply may cause house fire.
- **Installation and service of this appliance should be performed by qualified personnel.**

WARNING

HOT SURFACES!

Glass and other surfaces are hot during operation AND cool down.

Hot glass will cause burns.

- Do not touch glass until it is cooled
  - NEVER allow children to touch glass
  - Keep children away
  - CAREFULLY SUPERVISE children in same room as fireplace.
  - Alert children and adults to hazards of high temperatures.
- High temperatures may ignite clothing or other flammable materials.**
- Keep clothing, furniture, draperies and other flammable materials away.

USE AND TECHNICAL DESCRIPTION

Fireplace/stove on wood and coal briquettes for heating is a device that can warm up the room just for a short time. Intended for local heating by convection and radiation or depending from fireplace/stove model with built-in boiler for central heating. It is made of quality materials. The firebox is covered with steel sheet, bricks inside the firebox that are resistant to high temperatures or with boiler inside, depending on the model. The door of the firebox is isolated by glass seal. Fire-resistant glass allows the transmission of heat from the firebox to environment with radiation, and provides a special visual effect. Air regulators allows fine regulation of the intensity of the combustion. With its great-looking fireplace/stove fits in any residential space. It features with simple operation and maintenance and the firebox is filled with fuel several times per day. The fuel burns with shiny sparkly flame which achieves good effect of heating and high efficiency. The glass on the front of the fireplace/stove provides a pleasant view and increases the thermal effect ("Optical heat") and long winter nights makes it very pleasant.

SETTING THE FIREPLACE/STOVE AND CONNECTING TO CHIMNEY

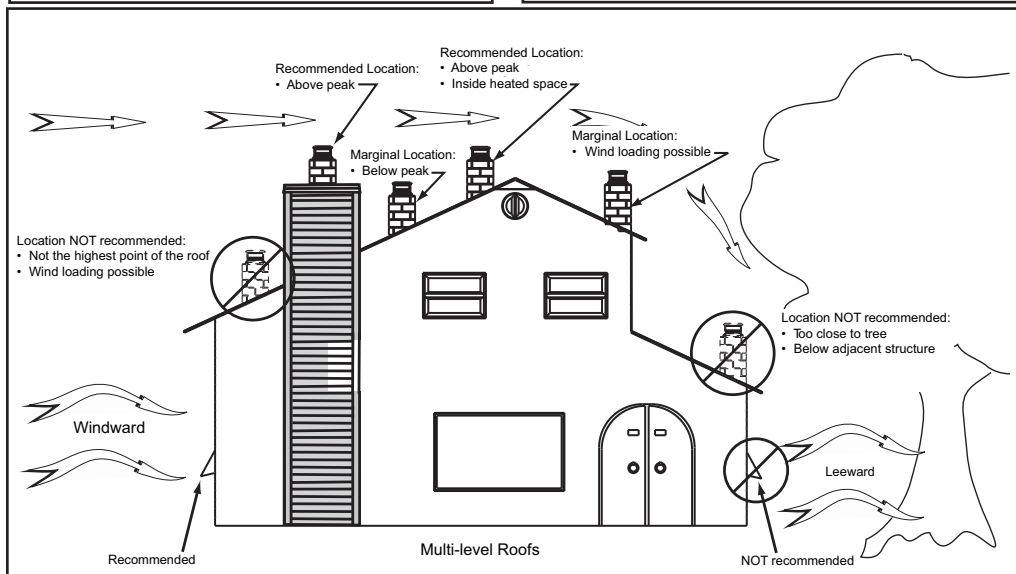
Fireplace/stove is delivered packed in a cardboard box (depending on model) and on pallet. It is desirable to remove the packing at the place of appliance installation. The chimney connection is possible from the top, side or backside of the fireplace/stove, depending on the customers requirements and appliance model. Fireplaces/stoves are delivered with flue collar. When you take the fireplace/stove out of the wrapping material, examine fireplace/stove well in order to discover damage from transport. Immediately complain about noticed damages, because later we will not be able to accept them. The attachment for the chimney should be made with sheet iron pipes and cranked with diameter 120/150 mm, such as the assembled parts be carefully assembled. More than two cranked parts on 1 m pipe assembled is not good. The wall of the chimney should be at least half brick deep. Fireplace/stove must be assembled on a suitable chimney i.e. so as the cross section of the canal is 14 x 14 cm (half brick), height of 4 m, and without these weaknesses such as :

- 1 - The windshield has not been well made i.e. and air circulation difficulties occurs.
- 2 - The chimney is lower than the highest point of the house or the near-by wall, which causes negative influence of the wind (the smoke goes back).
- 3 - Foreign body or blocked chimney which causes reducing of the channel and bad draft.
- 4 - Layers of smoke and resin in the chimney.
- 5 - Chimney is not cleaned well.
- 6 - The wall which separates the two canals in the chimney is damaged and leaks.
- 7 - Chimney door is bad closed or does not exist.

In case of two appliances attached on the same chimney, the holes for attachment should be moved by height approximately for 500 mm. The pipe must not enter in the free diameter of the canal (6). The flue pipes (elbows) should be placed on the flue collar in a firm and airtight manner. In the same manner they should be joined to each other as well as to the chimney. The fireplace/stove shall be installed in full compliance with applicable European, national as well as local regulations (Picture 1).

ROOM CONDITIONS

Very near the fireplace/stove should not be wooden parts of furniture or refrigerator, because the side boards of the appliance heat the environment intensively. If the floor in the room, where the fireplace/stove is to be installed, is made of an inflammable or temperature sensitive material, the appliance must be placed on a noncombustible pad.

The dimensions of the pad should be larger than the fireplace/stove ground pad: laterally and at the back by 20 cm and in front of the appliance by 40 cm. A minimum distance from the temperature sensitive materials laterally and at the back should be 20 cm. The temperature sensitive materials in the zone of direct heat radiation in front of the fireplace/stove require a distance of minimum 60 cm. The appliance must be placed on a horizontal surface. In the room where the fireplace/stove is installed, a sufficient amount of the fresh air for combustion must be ensured. If an aspirator or any other air consuming device is installed in the same room, make sure to provide for regular inflow of fresh air through a separate opening protected with a clog-proof grid.

FUEL

Fireplaces/stoves are designed for various kinds of fuel, namely for wood, wooden briquettes and brown coal briquettes. Stoke your fireplace/stove with dry wood only. If stoking with wet wood, a fat soot will be produced that may cause clogging of the chimney. Fill up the firebox several times per day with wood and wood briquettes with dimensions not less than 26cm. Do not burn any waste, especially no plastic materials. Many waste materials contain harmful substances, that may be detrimental for the fireplace/stove, the chimney and the environment. Also, do not burn remains of chipboards, since a chipboard contains glues that may cause overheating of the fireplace/stove. Make sure not to exceed recommended fuel loads. Excessive fuel loads may cause overheating and damages, which are excluded from the Warranty.

ACTION BEFORE THE FIRST FIRING

To start a fire, use a rolled newspaper and dry wood splinters (kindlings). Feed a moderate fire. Make yourself familiar with the operation of the air controls on Your fireplace/stove depending of model. Fireplace/stove is painted with a temperature resistant paint. When you stoke your appliance for the first time, this paint will harden gradually that may produce smoke and a characteristic odour, while the enameled surfaces, no such phenomenon occurs. For this reason, ensure a good ventilation of the room. Before the first lighting, with soft duster, wipe all the painted surfaces in order not to burn the possible dirt and yellow color to appear. Control if the diphthongs and boards of the fireplace/stove are correctly set. Control the rightness of functioning of the lever. Open the air controls fully and let the kindlings to start burning. Do not leave your fireplace/stove without control before the fuel has started to burn well. In normal operation, the door on the fireplace/stove must be closed. The door of the firebox opens in that way so that it is first lifted and then pulled towards your self or depending on the model by lifting the handle up and pulling the door toward us. When setting fire you should keep the lever open. When the fire gets stronger you may close it. Keep in mind that certain parts of the fireplace/stove are hot and the appliance shall be operated only by adults. Door on the device must be closed in normal operation and can be opened when firing, placing fuel in appliance and cleaning the fireplace/stove. Use protective glove.

USE OF THE FIREPLACE/STOVE AND ADAPTING FIRE

The satisfaction with functioning of the fireplace/stove, at use, depends on the quality of the fuel (it should be well dry), the quality of the chimney, well adjusting of the strength of the fire, the position of the lever and how clean the fireplace/stove is. The strength of the fire is adjusted by enhancing the quantity of fuel in the firebox. The quantity of air is adjusted with drawing (more air) that is inserting (less air) of the ashtray (primary air), or depending of appliance model, with handle that regulates min. and max. air circulation in the firebox. If smoke comes from parts of the fireplace/stove or

the door, then put the lever from the flue collar (depending of appliance model) in a position between the vertically and horizontally. If this happens, it means that your chimney does not have good capacity.

To repeat the most important hints:

1. Do not allow the fire to smolder. When stoking your fireplace/stove, load the amount of fuel corresponding to the heat required at that moment.
2. At every stoking, open the air control fully until the fire bursts into flames. Then you can put the air control in the position for the desired thermal power.
3. Adhere strictly to these technical instructions, for it is in your interest.
4. Install the fireplace/stove in a room of adequate size, taking care that the required heat, corresponds to the appliance nominal power.
5. In case of wood burning, it is advisable to keep the secondary and tertiary air control in the position of 1/2 to max. In this way, the fuel will burn cleanly and there will be no unnecessary pollution of the environment.

USE OF OVEN

Inside of oven is good to be cleaned after every use. The door and inside of oven can be easily cleaned when the door is out of oven. Depending of the model of fireplace/stove the door can be removed with opening the door and lift it up or we can put some piece of textile where is hinge and to start easy to close door. The door will get out from hinge. After cleaning we get back on opposite way easily adjusting hinge and closing door to oven. Cleaning of glass surface can be made using hot water and detergent. Do not use some abrasive tools, or steel wire when you clean to not destroy the surfaces.

FIRE MAINTENANCE OVERNIGHT

Put 2-4 brown coal briquettes on the existing embers. Wait for the fuel to start burning. Then put air controls to minimum.

CLEANING AND MAINTENANCE

Clean the outside boards with damp duster when they are cold and clean the fireplace/stove from dust, soot and ash. Make sure you do this when you feel that the fireplace/stove is working with difficulty. When hard fuel is used for the appliance, a large amount of tar and soot are stored in the firebox and chimney of the fireplace/stove. Every millimeter of these deposits reduces heat conductivity by 5%. It is therefore recommended daily cleaning of ash and uncombusted substances from the area around the firebox and oven. Most of the ash ends up in the ashtray. Ashtrays should not be crowded because it prevents the flow of air needed for combustion of fuel. Also each season appliance and flue pipes need to be cleaned from the layers of soot. The firebox door glass on the fireplace can be cleaned when cold with a cleaning agent for window glass. If the glass becomes darker, that may happen in the initial phase of the fireplace/stove use, it can be cleaned with a dry cloth while not too hot. In case of any problems when operating with the fireplace/stove, contact your chimney sweeper or the closest repair and maintenance workshop. Any repair/maintenance works on the fireplace/stove shall be performed by authorized service personnel and only original spare parts from manufacturer shall be used. During regular operation, particularly if wet fuel is used, soot and tar deposits may be created. Regular chimney inspection is essential for preventing the risk of chimney fire. In case of chimney fire, proceed as follows:

- Never use water to extinguish the fire
- Close all air supply passages to the stove and chimney
- Having extinguished the fire, call the chimney sweeper to inspect the chimney

-Call the manufacturer's authorised service to inspect the stove

KINDLING A FIRE AND REMARKS FOR DANGER

Never use spirit, petrol or another liquid fuel to kindle a fire. Do not keep any inflammable liquids near the fireplace/stove. If at lighting fire you do not use oil or petrol, but you only use hard fuel, the fireplace/stove will be tested safe home device.

COMPLAINTS

Complaint of estimated flaws or bad function of the fireplace/stove according to the instructions and the warranty page with list of authorized repairmen. During the lifetime of the product (6 years) we assure supply of spare parts. You can purchase them in our service or directly in the factory.

PROCEDURE OF INSTALLATION BOILER IN FIREPLACES/STOVE

Fireplace/stove can be installed (optional) with built-in boiler for central heating. This system for central heating must be mounted by the professional person authorized for installation and performance of hot water heating systems. For any damage caused by incompetent installation performed, the factory is not responsible for the consequences and warranty in this case does not apply. At the back of the fireplace/stove is located pipes for water input and output and (depending of model) system for thermal protection and probe for installation of thermal valve (Scheme 1 and 2).

THE CHIMNEY IS MOST IMPORTANT

For good work of each fireplace/stove with boiler for central heating is very important properly chosen chimney. If problems occur such as: smoking from the firebox, can not achieve the desired temperature of water in the boiler, greater quantities of soot and tar on the walls of the firebox, usually the chimney is reason which is not exercised a strong enough draft and pressure in firebox. As a result, incomplete combustion occurs that affects significantly in reducing fuel usage, emissions of flue gases are increased. In these circumstances boiler and fireplace/stove has a shorter life and needs more cleaning of the chimney and fireplace/stove. All parts of the installation should be protected from freezing, especially if the expansion tank and other parts of the system are located in a room that is not heated. If necessary use of fluids against freezing, it is recommended to use non-toxic bio antifreeze. Do not use wet wood or biomass. It is desirable trees to be at least one year ago and be placed in a dry and ventilated place. The water from the system does not drop after the heating season because of corrosion appearance inside the system. It is not recommended chemical treatment of the water in installation. During the first 3-4 burnings it is possible formation of condensation on the external surfaces of the boiler, which depending on the humidity and water temperature which circulating in the system can reach up to 0.3 l during burning. Shaped layer reduces sudden temperature difference and the amount of condensate. The warranty does not apply in fireplaces/stoves with boiler swollen, which is result of elevated pressure in the system with improper connection. It is Recommended installation by professional person.

CAUTION!!!

Using of fireplace/stove for central heating without thermal valve is dangerous. You must be careful on the system pressure when filling the boiler with water.

NOTE:

IT IS MANDATORY INSTALLATION OF SAFETY VALVE. OTHERWISE FACTORY NOT RECOGNIZE THE WARRANTY AND DOES NOT ACCEPT ANY CONSEQUENCES OF THE IRREGULAR CONNECTION OF THE FIREPLACE/STOVE

GENERAL NOTES FOR FIREPLACES/STOVES WITH BOILER

Working pressure of heating system must not be over 2,5 bars. It is recommended 1,6-1,8 bar working pressure for the fireplace/stove. Before lighting the fireplace/stove remove the air from the system with pump in period from 30 min. First lighting of the fireplace/stove should be with a small amount of fuel so fireplace/stove can be adjusted to the new temperature.

WE RESERVE THE RIGHT FOR CHANGES WHICH HAVE NO INFLUENCE OF THE FUNCTIONALITY AND RELIABILITY OF APPLIANCE

WARRANTY STATEMENT

“ KOPER “ Factory for production of households appliances guaranties that in time limit of 12 months from the date of selling to the final buyer:

- The product will function properly if the buyer sticks to the technical manual
- Freely will remove all the flaws which have been made by correct use of the product as well as the possible factory flaws.

THE WARRANTY IS VALID

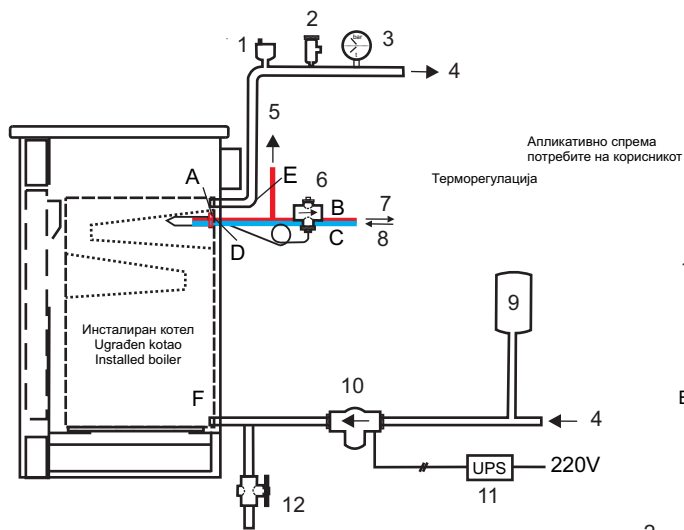
- If the warranty page and coupon are filled correctly and confirmed by the sales assistant with a seal.
- If the buyer has original receipt by the sales assistant.
- If the buyer handled the product according to the instructions for use, and it has not been repaired by an unauthorized person.
- If our service has been notified for malfunction of the product or that notification is registered submitted into post office in the warranty period.

THE WARRANTY IS NOT VALID

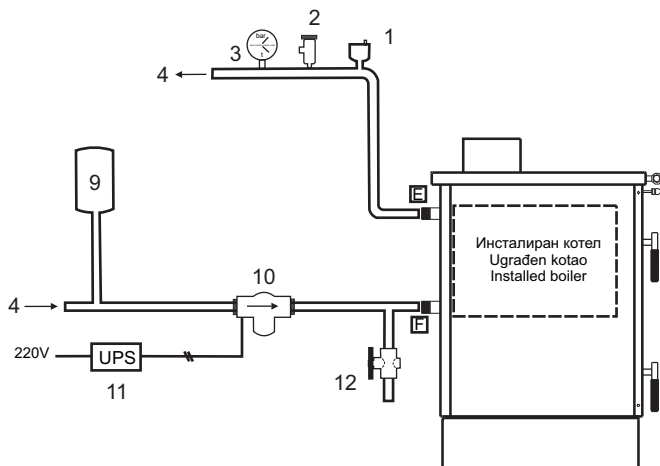
- If the buyer has no certified warranty page and receipt from the sales assistant.
- If the warranty period is over.
- If the product has been damaged on purpose or by violation of the regulations for use or the product has been damaged by high power (bad weather and similar).
- If the fuel does not correspond to the fuel stated in the regulations for use.
- If the chimney is out of order.

IMPORTANT NOTES

1. If the service repairing lasts for more than 15 days we extend the warranty period for time of how long the repairing lasts. If the service repairing lasts for more than 45 days we will replace the product with a new one.

1. Лонче за воздух
  2. Сигуросен вентил max 3bar
  3. Термо-манометар
  4. Систем за греење
  5. Можен излез за санитарна вода
  6. Термовентил
  7. Одвод во канализација
  8. Довод од водовод
  9. Сад за експанзија
  - 9.1 Сад
  10. Циркулациона пумпа
  11. UPS-сигуросен систем
  12. Вентил за испуштање
  13. Апликативно спрема потребите
  14. Терморегулација
- A - Регулатор на промаја 3/4"
 B,C - Цевка за подладување 1/2"
 (сигуросен с-м 1)
 D - Приклучок за сонда 1/2"
 E - Излез на топла вода во с-мот 1"
 F - Влез на ладна вода од с-мот 1"

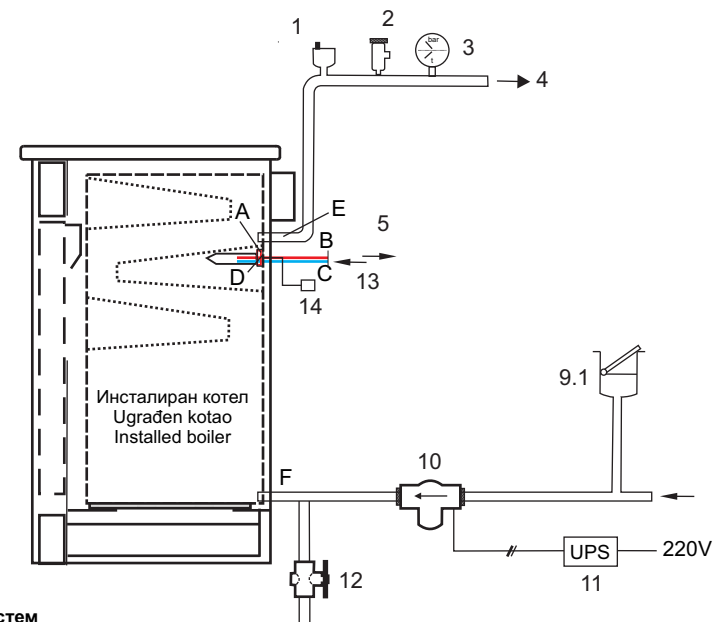
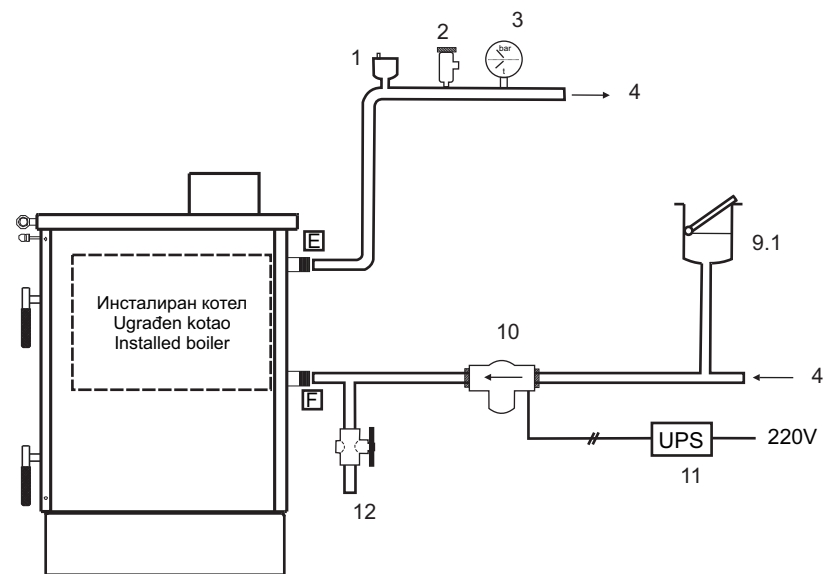

1. Oslobodač vazduha
  2. Sigurnosni ventil max 3bar
  3. Termo-manometar
  4. Sistem za grijanje
  5. Izlaz sanitarne vode
  6. Termoventil
  7. Kanalizacioni odvod
  8. Dovod za vode
  9. Ekspanzioni sad
  - 9.1 Sad
  10. Pumpa
  11. UPS-sigurnosan sistem
  12. Ispustni ventil
  13. Aplikativno prema potrebi korisnika
  14. Termoregulacija
- A - Regulator promaje 3/4"
 B,C - Cev za podlađivanje 1/2"
 (Sigurnosan sistem 1)
 D - Priklučak za sondu 1/2"
 E - Izlaz za toplu vodu sistema 1"
 F - Ulaz za hladnu vodu iz sistema 1"

* Користете го безбедносниот систем 1 или 2 или двата
 Koristite bezbedni sistem 1 ili 2 ili oba
 Use safety system 1 or 2 or both

Скица 1 - Затворен систем за централно греење
 Skica 1 - Zatvoreni sistem za centralno grijanje
 Scheme 1 -Closed system for central heating

1. Air discharger
  2. Safety valve max 3bar
  3. Thermo-manometer
  4. Heating system
  5. Possible sanitary water output
  6. Thermovalve
  7. Sewerage output
  8. Water supply
  9. Expansion vessel
  - 9.1 Vessel
  10. Circulation pump
  11. UPS-Safety system
  12. Water release valve
  13. Applicable according user needs
  14. Thermoregulation
- A - Air flow regulator 3/4"
 B,C - Cooling spiral 1/2"
 (Safety system 1)
 D - Connector for probe 1/2"
 E -Hot water output to the system1"
 F - Cold water input from system 1"

* Користете го безбедносниот систем
 Koristite bezbedni sistem
 Use safety system

Скица 2 - Отворен систем за централно греење
 Skica 2 - Otvoreni sistem za centralno grijanje
 Scheme 2 -Open system for central heating